

Q. N. 541, 22

(X 1877346)

U 689.

Disputatio inauguralis
Theoretico-Practica,

JUS POTANDI,

CUM OMNIBUS SOLENNI-
TATIBUS ET CONTROVERSIIS OC-
currentibus secundum Jus Civile discussis,
breviter adumbrans,

QUAM

*Permissu & Autoritate Nobilissimi & famosissimi Or-
dinis in Academia Divæ Potinæ*

PRÆSIDENTE

DIONYSIO BACCHO

Symphiasæ summo & Antecessore
præcellentissimo,

*In Collegio Hilaritatis, Symptis suis præ-
stantissimis publicè exponet*

BLASIUS MULTIBIBUS UTRIUSQUE
Vini & Cerevisiæ Candidatus longè
meritissimus,

*Horis Antemeridianis & Postmeridianis
solitis & licitis.*

Respicendum an & quantum in natura hominum sit
l. 38. ff. De rebus cred.

OENOZYTHOPOLI

Ad signum oculorum rubricolorum Anno 1627.

26

Ad Populares suos.

Non potare nefas. Potinnâ nata benignâ.
Teutona progenies, pulcro conamine sueta
cum poclis vacuare scyphos, magnosq; culillos
Æmula Persarum & Græcorum, læta superbi.
Quid, quo jure modoq; ubi, cur & quando bibendū?
inter-numq; fiet, Davus fors potet an herus?
quodq; fiet robur potūs? jam ritè propinat
POTORUM PRÆSES: Tu oculis, ore im-
bibe & aure,

Quà peccare datur potu, haut impegeris unquam:
Quà prestare datur potu, haut defeceris unquam.

Oenopota Germanus.

DE JURE POTANDI.

Positio I.

 Ottidiana esse addiscenda, Lucerna illa Juris Paulus in *l. legavi 25. de liberat. legat.* admonet. Cum itaq; nihil (quod sciam) sit familiarius, nihilq; magis solenne, quam ipsius Bacchi sacra, & verendum, ne nobis obijciatur, quod olim Servio Mutius opponebat in *l. necessarium. 2. §. Servius. 43. ff. de orig. jur.* turpe esse Germano jus conviviorum, in quo quotidie versatur, ignorare: Non abs re esse duxi, si nonnullas observationes tam Theoreticas quam Practicas in gratiam eorum, qui aliquando animum ad forum applicare desiderant, ventilarem, quo rudiores excitarentur & excolerentur, eruditioribus verò penitus in eam rem inquirendi ansa propinaretur.

2. ORIGO hujus Dionysij festi quin sit antiquissima omnibus constat. Usus itidem promiscuum omnibus gentibus communem esse, æquè notum est: temporum tamen evolutione nemo non Germanis propter sedulam eorum devotamq; erga hoc numen religionem & culturam, principatum obtulit; quam laudem presis velut manibus protervè adhuc præ cæteris sibi retinent & defendunt. Ad hos itaq; , eorumq; consuetudines, præsens collimabit dissertatio, quam tamen principaliter ad praxin Academicam volo accommodatam.

3. Hujus Numinis cultus in commestationibus & potationibus consistit. POTATIO est strenua poculis suscepta velitatio. JUS POTANDI est, quod inde resultat, comprehendens ritus & solennitates, quidq; alterum alteri ex lege præstare conveniat, subindicans.

4. CAUSAM PRIMAM ipsi antiquitati adscripsi. Secundariae sunt plurimæ, procedentes vel ex liberalitate ipsius domini, cujus impensis potationes expediuntur; vel ex quadam honestate; aliquando etiam ex necessitate.

5. *Liberalitas illa causatur vel ex sola affectione, ut si amicos invitent nullam ob aliam quam amicitiae causam; vel ex alijs circumstantijs.* Sic ipsa aëris constitutio, nonnunquam occasionem à studijs feriandi Bacchoq; indulgendi præbet, quod fit, si nebulosæ forsan incidant pluviae, quibus corpus ad defidiam provocatur, cui si solitudo accedat, facile melancholia contrahi potest; Hoc itaq; ne fiat accitis amicis ad potandum aliquando devenitur. Pari ratione majore urgente solis fervore, unde corporis provenit lassitudo, Musis invigilare difficile est; Assumendum igitur aliquid liquoris, quo ista flamma restinguatur, in quo dum laboratur, è re sæpius occasio bibendi nascitur. *Quæri hinc potest: An expediat diebus canicularibus studere?* Matutino tempore modica quidem olei impensio extra periculum esse putamus, pomeridianum verò tempus noxium omnino. Videmus enim tunc temporis canes in rabiem agi, qui tamen nullius rei cogitationi inhærent. Quo dubio procul veneranda respexit antiquitas; quæ in quibusdam Academijs & scholis circa id tempus meridianas suspendit lectiones. Tabellarij quando benè nummati expectatus adventus regulariter aliquo symposio salutandus venit; ibi in sanitatem patris, matris & omnium eorum, qui aureos nummos mittere solent, bibitur, reliqui non curantur.

6. *Propter honestatem aliquando instruenda potatio, studiaq; interrumpenda, ut si amicus nos interpellat. Maxima namq; esset rusticitas & importuna sedulitas, nolle amico per exigui temporis usuram vacare.*

7. *Necessitas eos potissimum stringit, qui noviter ad Academias accesserunt. Illi namq; per Schoristas (ut vocant) aditi vinum aut cereviliam, prout fert eorum crumena, ad satietatem apponere coguntur, nisi pugnos sentire malunt; Quæ consuetudo numrationis vitis, & utrumne quis salvâ conscientia Schoristarum consortio se aggregare possit, si quærat? Utrumq; de jure negamus. Incurtant enim hæc rectè contra Juris nostri principia, quæ honestatem morum jubent, alterius læsionem vetant; Fures & prædones si homines execrantur, quis hosce laudabit? Quorsum aliàs Edictum quod metus causa? Quorsum Interdictum Utrubi? Si non ad hosce per vim interrumpentes hospites spectent? De facto autem*

tem & consuetudine loci quid obtineat, vide Disputationem famosam De Jure & natura Pennalium per tot.

8. MATERIA EST VINUM ET CEREVISIA: quorum utrumq; est in multiplici differentia; nec dubium, si de præstantia quaras, quia vinum cerevisiæ longè prævaleat. In suo tamen genere utroq; considerato, cujusnam bonitas præponderet, unius non est judicare, tot enim de eo sunt sententiæ, quot capita. Quod vel inde constat, dum plurimi reperiantur, qui aquam aut lac vino etiam excellentissimo præponant. Meo palatui magis adblanditur cerevisia Rostochiensis, Hamburgensis, Danziger Dubbelt Bier/Preussingt/ Braunschweigische Mummie/ Knisesnael/ Hannoverisch Bronhan/ Engelischs Bier/ Zerbster/ Zorger/ quàm Kackuel/ Büffel/ Rastrum/ Klarsche/ longèq; pluris æstimo vinum Lacedæmonicum vel purum, Rhenanum, ut Klingenbergger/ Muscateller/ Neys/ Hambacher/ Malvasier/ Peter Simens/ Alsekante/ Kiehsfelder/ Nothalter/ Bacharachter/ quàm omnia Francica & Helliaca vina.

9. FORMA potandi dignoscitur ex ipsis bibitionum modis, qui vel sunt totales vel partiales. Totales sunt, quando totum exhaustitur: Idq; sit vel continuè vel discontinuè. Continuè quando uno haustu totum evacuat; Idq; expeditur vel floriciôs vel hausticôs. Floriciôs bibitur, cum os poculi labris circumcluditur, unoq; impetu potus ad gutturem demittitur, cujus reflectio bullulas quasdam efflat, quas flores nostri dicunt. Hausticôs, cum usitato modo totum sine respiratione extrahitur.

10. Cujus ratione in dubium venit: Si quis inchoet aliquod poculum floriciôs ordine ebibendum, & forsitan unus è medio hoc præstare nequeat (nam non omnibus contingit adire Corinthum.) Quid sit faciendum? Nemo ad impossibile obligatur. c. nemo. 6. De R. f. in 6. & sufficit ad suum modum fuisse diligentem & gnavum l. Quod Nerva. 32. ff. De posit.

11. Sed quid si nec hausticôs ebibere queat? Illa est lata culpa; non novisse id, quod omnes tenent. l. lata. 223. ff. De V. S. quæ dolo comparatur. l. 1. §. 1. ff. si mens fals. mod. dix. Ea propter excutionem non merebitur. Bibat itaq; usq; dum oculi diffluant.

12. Quid si de virium suarum tenuitate non protestetur, inchoetq;

storicis ebibendum, sed complementum addere non valeat, quid juris?
Ille de novo inchoare debet, non enim illud affectare debuerat,
cujus erat imperitus. *l. idem. §. 1. ff. ad L. Aquil.*

13. Quandoquidem hæc strictè observanda sunt: Numne
Virgo assidens alquantulum adjuvare poterit? Aff. Quia minima non
curat prætor. *l. 4. ff. De in Integ. restit.*

14. At quid si strenuè bibat? Tum negamus, hoc namque in
fraudem legis fieret, quæ circumventionem non patitur. *l. contra*
29. cum l. seq. ff. De ll. præsumptio tamen pro virgine est, cum rarò
fiat bibaces, LL. autem ad id, quod frequentius fit, feruntur. l. ju-
ra. 3. cum seqq. ff. de LL.

15. Anne idem de Anu afferentium? Istud pernegamus, longos
namq; singultus vetulæ solent ducere, & plus æquo absumere. De-
super plurima noxia in effæto & raucido isto corpore continetur,
quæ ultrò cuiquam communicationem poculi dissuadere debent.

16. Hæc pocula vel ordine procedunt vel extra ordinem. Ordine
quando nulla transgreditur persona, sed in omnes secundum ses-
sionum seriem poculum promovetur, hujusmodi est poculum quod
vocant *sanitatis*, quod alicujus sanitatis comprecandæ stabilien-
dæq; causa nudo capite & quidem stando à tota Compania expe-
ditur. De hoc quæri solet. *An sit rationabile?* Dicimus finem qui-
dem esse bonum, intermedia autem non usq; adeò convenientia:
Nam quis nesciat quàm multi sint, qui hujusmodi valetudinarijs
poculis, alterius procurare valetudinem intendentes, suam ipsius
exhalent. Illos equidem in seipos injuriosos, ipsamq; naturam
violare constat, quæ quidem alijs prodesse dicitur, sed non cum
suo detrimento. *l. 2. §. 5. in f. ff. De aq. & aq. pluv. arc. l. 6. C. De*
Servit. & aq. & ut loquuntur Dd. ordinata caritas à seipso incipit.
Magnus tamen hujus ubiq; est usus cum primis in aulis Principum.

17. Oritur hic dubium: *An liceat bibere in sanitatem Papæ?*
Bibat qui volet, nos non dignamur eum votis sanitatis, qui nun-
quam animo sanus est, nec sanus reddi potest. Sitit sanguinem,
quid sanguinem? Animam nostram sitit, quam si secum in gehen-
nam traxerit, non licet quærere, Papa quid facis. *c. papa. 6. dist. 40.*

18. Succedit huic alia quæstio: *An honestum sit, ut quis patia-*
tur præsens suam ab alijs bibi sanitatem? Ita obtinet usu, ut quis non
repu-

reputetur politicus, qui talem sibi exhiberi patitur honorem. Ita
multoties incivilitati ascribitur, si quis sine protestatione inchoa-
ri permittat sanitatem proximi cognati. *Amatoriis tamen seu Vene-
ris mancipiis* specialiter indultum est, ut in suatum Animularum (li-
cet præsentium) sanitatem hujusmodi votivos haustus instillent,
qui maximos in ijs pruritus excitare solent, cordaq; & renes pene-
trare: Imò tanto hoc ipso incenduntur æstu, licet poculum sit in-
gens valdè, cujus profunditatem vacca quadrima haut valeret ab-
sorbere, illi tamen sine difficultate ἐν τῷ ὄντι ad unguem usq; exu-
gere possint.

19. *Extra ordinem bibitur*, cum ordinis ratio non attenditur,
sed huc illucve poculum destinare licet. *Quod vel simpliciter sit, vel
cum singulari sensu*: Simpliciter, veluti si nihil præter ipsum biben-
di actum introducat poculum, quemadmodum communiter bibi
solet. Hic salebrosa satis incidit quæstio, quam multi tanquam
altas radices hominum attingere noluerunt. *An is qui adversario
suo hoc pacto propinat, injuriam sibi factam remisisse videatur?* A jemi-
bus assentimur: nam cum hujusmodi propinationes votivâ quâ-
dam salutis comprecatione perficiantur, quis neget, restinctum
esse animi fervorem in eum, qui nobis faustissima quæq; compre-
catur. Eò respicit *S. fin. Inst. de injur.* dissimulatione injuriarum
actionem aboleri, ubi notant Dd. illud fieri per salutationem reci-
procam, compositionem manuum, convivalem & familiarem
conversationem. Idem tradunt prædictis modis injuriam ad ani-
mum semel revocatam, tacitè remissam censerit, quod tamen com-
munius non absolute recipitur, sed cum quadam limitatione, si id
lite nondum motâ fiat. Quod vos notare volo, quibus publicas
popinas crebrius visitare moris est, ut sicuti vobis cum alio res
sit, nolitis vel illi præbibere, vel ab illo profectum suscipere, nisi
ipsimet reconciliationem appetatis. Unde protestari quosdam
videmus, quoties cum inimicis ipsis convivaliter conversandum
sit, causæ inde nihil decedere debere, *daß sie ihm auff hofrecht etas
bringen wollen.*

20. *Singularem præ se fert sensum* POCULUM, quod vocant
FRATERNITATIS, moribus introductum, quo aliquis velut ini-
tiationis ritu verbis solennibus in fratrem cooptatur: vulgò vo-
cant

cant die Brüderschafft/oder auffn Dusch trincken/ Formula commu-
nis adoptantis hæc esse solet: Si non domino juvenis nimis aut in-
æqualis viderer, optarem cum eodem amicitiam & fraternitatem
pangere: Respondet alter, bibe in nomine Domini, erit id mihi
perquam gratum. Bibit ille, traditq; adoptando, ubi in ipso tra-
ditionis actu hæc verba consueta adhibentur. Nomen est mihi
N. N. faciam quod tibi sit acceptum, omittamq; quod sit ingra-
tum, omninoq; me ita geram, ut bonum addecet fratrem. Cui al-
ter infit; Et idem ego ero in omnibus. Ibi postmodum non mul-
tis adjectis mullitationibus ab invicem rogationes fiunt, ut hæc
fraternitas mutuis v'sitationibus stabilietur. Hæc, ut dixi, frater-
nitas consuetudine inducta est, quam jus civile prorsus ignorat,
nullus siquidem per adoptionem illo jure fratrem sibi quærere
potest. *l. nec ap. 7. C. De heredit. instit.* Ipsam namq; adoptio natu-
ram imitatur. *§. 4. Inst. de adopt.* Contra naturam autem foret, fra-
trem ex fratre nasci.

21. Circa quod generaliter indagare licet: *Quid de ipsa fra-
ternitate per poculum contractâ statuendum sit?* Eam parum firmita-
tis habere prudentiores arbitrantur. Et hoc verissimum est, eadem
siquidem facilitate, quâ colligata est, resolvi potest. *l. nihil tam. ff.*
de R. J. Quod multoties ita in facto evenit, ut qui hac hora in in-
timam conspirarunt fraternitatem, sequente se invicem pugnis ex-
ercuerint. Nec hoc mirum cuiquam videatur, Effectus enim sui in
causam arguit, quæ qualis præcessit, talis quoq; hic censetur *l. 5.*
§. 1. de administr. tut. Jam certum est, nihil quicquam stabili in ipsa
ebrietate reperiri, sed omnia cum impetu agi *l. 11. §. 2. ff. de pen.*
Unde alij ebrium currui sine ductore currentem compararunt.
Ergò nec in ipsa amicitia, per ebrietatem contracta, quicquam fir-
mi erit. Videmus tamen nonnunquam amicioris conjunctionis
hinc sumi occasionem & stabilimentum, & temporis tandem
subjici progressu.

22. Stante tamen communi sententia inquirere non abs re
erit: *An honestum sit; Studiosum cum Pennali fraternitatem bibere?*
Cum aves unius coloris junctim volare soleant, exq; comite no-
scatur, qui ex se non dignoscitur, præsumptione juris, is non imme-
ritò pro Pennali habetur, qui se Pennali aggregat. Accedit quòd
Ado-

Adoptio agnationis jus inducat. l. 23. de adopt. Agnati autem ætissimè jungantur, adeò ut de alterius sanguine participasse videantur. Coaluisse itaq; reputatur, & ipsam veluti ex traduce hausisse penalitatem censetur; qui cum pennali hujusmodi fœdera pepigit. Degradatione non indignus est, ut qui tam crudelis fuit, ut famam suam neglexerit, quæ cum vita pari passu ambulat l. 9. de manum. vindict.

23. Idemne de Nobili asserendum, quasi ipsi officiat cum studioso ignobili hujusmodi confœderationem facere? Minimè gentium. Quandoquidem tantum abest, ut hoc nobilitatis splendori sit dedecori, ut potius eum apprimè ornet. Sic summos videmus Monarchas literatorum ambijsse amicitias, ut quorum consilijs & eruditione instructi longè fœlicius imperij gubernacula tenere poterint. Quid quod ipsis studiosis, eadem (si non majora) competant privilegia, quæ nobilibus. Auth. Habita. C. Ne Fil. pro patre. Quid quod & ipsi (præsertim juri incumbentes) ad nobilitatis fastigium adspirare valeant, exemplo Ulpiani in l. 7. C. De postul. l. 8. f. ff. De excus. tut. Quam nobilitatem utpote virtute acquisitam multò præstantiorem esse eâ, quæ ex natalibus provenit, tradunt secundum illud: *Nobilis is verè est, quem nobilitat sua virtus.*

24. Unde diffluit & hæc consideratio: *Aliquidnam decedat honori studiosi, si picem in fratrem adsumat?* Affirmandum primò fronte videtur ex ijs rationibus, quibus contra pennalem usum. Attamen contrarium in foro determinari videmus: Et ratio diversitatis dari potest; quòd pennalis infamia quadam si non juris, facti tamen laborare videatur, & in contrario prorsus sit prædicamento cum studioso, sitq; velut abortus in quo naturæ deficiat perfectitudo; cum contra pices sint in suo genere perfecti, nec ita odibiles. Huc confer, quod ratione victus & amictus studiosus isto hominum genere carere nequeat. Quare fidissimè consulo his, qui hujusmodi hominum opera uti coguntur, ut rogati non denegent fraternitatem. Nam hoc & in Cambio & mutatione pecuniarum, & fide habenda, si nummos in præsentem non habeas, plurimum prodest. Recitabo vobis exemplum, quod alicubi accidisse audio: Fuit aliquando mercator, qui ambivit studiosi cujusdam fraternitatem; Hic benè esse dicit, se non solere se

B quem-

quemquam qui non sit sui ordinis in fratrem assumere, nisi data aliqua arrha sive recordationis symbolo: Alter gestiens de tali oblato fratre, quid cupiat quærit; Cui inquit ille, placere sibi tibi alia serici filii, quæ ut det, imperat. Consentit pax, postero die promissum explet. Videte num hæc praxis aureum os habeat. Remittendum igitur potius aliquid de juris rigore, quàm contra propria commoda laborandum.

25. *Quid de Virgine censes: Num castitati quippiam inde decedet, si cum juvene hujusmodi fœdus pangat?* Illud perquam solemne esse inter nobiles audio; imò aliquando etiam ad alios defluere ritum illum animadverto, daß sie auff Schwesterschaft oder heralliche Erewe drincken / sed cavete, cavete inquam Virgines quotquot castitatem amatis, ne prætextu fraternitatum vas in sua retia pelliciant, fistula dulce canit, volucrem dum decipit auceps, & Sororeulæ titulus brevi negotio in titulum concubinæ converti potest. Quare principijs obsta, serò medicina paratur.

26. *Hic hausticōs bibendi modus nonnullis aliquando circumstantijs variatur desumptis aut ex subjecto recipientis potum, vel ex bibendi discrimine.* Illo modo multoties ex patinis frustis carniū abdominis & jusculi reliquijs illitis sorbentur potiones, vel ex pileis domesticis multoties peculijs plurimis obfitis hauriuntur; vel ex calceis, quos non rarò impurus aliquis podicis filius ambedit magnis singultibus protenso gutture extrahuntur: Quid quod ex matulis eum ipsis urinæ excrementis potum sumere quibusdam placet. Suibus ædepol magis quàm studiosis hic mos conveniens, & qui hoc faciunt, non potiores sunt canibus ad vomitum redeuntibus, multisq; parasangis rusticum illum antecedunt, qui regestum in via mulsum pileo excepit, secundamq; sibi & familiæ suæ mensam domum rediens extrui inde fecit. Nec minus probabilis est eorum procacia; qui candelas injiciunt poculis; scriptum enim est, *bibe quod est liquidum.* Quid de isto dicam lurcone, qui sex injectos in cantharum haleces falsos cum ipsa cerevisia proluere, & integros deglutire potuit. Ego ipsi aliquid mollioris farturæ, quod spinas non continuisset, devorandum porrexissem, quod ipsi conducibilius forsan, nec tanta in digerendo difficultas fuisset.

27. *Ecclamo quoties eorum mecum agito vesaniam, qui non*
conten-

Contenti potu, ipsa vitra simul vorant; expediret potius aliquid bellariorum à tergo vacæ magnæ recenter exidentium ore excepisse, illudq; mandisse: sic enim & os & viscera extra omne arrosionis periculum posita forent. Unde facile constat, posse quem hujusmodi insuetos & violentos bibendi modos, alio quantumvis præeunte, honestè recusare.

28. *Sed quid si sub honoris nostri discrimine admoneamur, Vey Schelm schelm der es nicht nachthut?* Nec tum quidem nos teneri autumo. Etenim quæ facta lædunt pietatem & incolumitatem, & contra bonos mores sunt, ne fieri quidem à nobis posse putandum *l. 15. ff. de condit. instit.* nec malis moribus aperienda fenestra, sed potius purganda à corruptelis provincia *l. 13. pr. de offic. pres.* Quin & quod in proprium corpus sævire non liceat. *l. fin. §. 6. ff. de bon. eor. qui ant. sent.* cum nemo sit membrorum suorum dominus *l. 12. ff. ad l. Aquil.*

29. *Ipsæ bibendi actus variatur multifariam.* Ego paucas allegabo circumstantias. Sic nonnullis placet ore attollere vitrum. Alij citerius apprehendunt labrum, ut inclinato ad terram capite bibant: Quidam duo conjungunt pocula, & simul ebibunt. Reliqui non manu adsumunt, sed brachio innectunt poculum. Sunt qui ad frontem statuunt vitrum, ut sensim per nasum veluti canalem in os defluat, ubi præ cæteris hi insignem mihi prærogativam habere videntur, qui benè nasuti sunt, ita ut inferius in curvaturam ad modum rostri psittaci nasus abeat.

30. Sunt alij qui propria nomina propter gesticulationes & ceremonias adhibitas, bibitionibus indiderunt. Cujusmodi sunt *Curll / Murrll / Puff* / cujus miræ sunt solennitates vel potius fantasie; Poculum latinum cui verba nonnulla cum quaterna propinatione adhibentur: Item *Das Kößlein verkauffen / Dem vnbestandten bringen.* Item *sine Zuck / sine Schmucl / sine Bartwisch.* De quo posteriori si roget quis: *An sine Bartwisch bibere queat, qui barbam non habet?* Respondetur id jure fieri non posse; privatio enim præsupponit habitum. Quæ subtilitas tamen in foro non attenditur.

31. *Hactenus de poculis totaliter & continuis exhauriendis; modo despiciamus de discontinuis haustibus, cujusmodi est poculum Gratula-*

torium, *ber Willkorn!* cujus usus perquam familiaris est studiosis, si quando novum hospitem nunquam antehac in Musæo visum accessisse videant. eidem cum proluxa præfatione capacissimum quod habent poculum in argumentum accessus longè gratissimi afferunt. *Quod num rectè quis recusare possit, multoties queritur?* Negativa communiter obtinuit: Quilibet namq; Monarcha est in suo Musæo, ac sic jus ferendi legem habet. *l. 1. de constit. pec.* Et quid laborabimus contra consuetudinem legis vim obtinentem. *l. 32. ff. de E. L.* Ubi tamen semel quis hujusmodi honoratus poculo, denuò licèt alio tempore redeat, non est conveniendus, nisi Musæum sit mutatum, quo factò utpote novo acquisito territorio, novis sancionibus opus est, cum hujusmodi statuta sint localia, nec ultra protendantur. *l. fin. de jurisdic.*

32. Illud agitatum sæpiùs: *Si cui in primo accessu poculum non sit oblatum, an Dominus Musæi juri offerendi tacitè videatur renunciasset, hospitemq; necessitate bibendi liberasse?* Certè si ipsa intentio & scopus hujus poculi attendatur, affirmandum illud planè videtur: Contrarium tamen usu invaluit, videtur enim dominus jus in commodius tempus sibi reservasse, cum nec ea, quæ meræ facultatis sunt, ullo tempore præscribi possint. *l. 2. de via publ.*

33. *Hucusq; de totalibus bibitionibus; succedunt partiales, cum non totum, sed pars tantum hauritur,* puta quando duo vel plures de uno vitro participant. Qualis est permagna illa hump, quam vocant *das Römische Reich*, cujus potentia non est exigua in prosternendis etiam viris fortissimis. Sic in inferioris Saxonix locis quatuor ex uno & quidem pleno vino vel cerevisia repleto cantharo bibunt, ita ut tres priores semel tantum bibant, quartus verò solus totum quod reliquum est exsiccet, quæ forma potandi vulgò nominatur *Den Fuchsi schlepffen*.

34. *Unum hic admodum singularem notare modum,* cujus praxis aurea est, quem observavi in aliqua benè constituta republica. Vidi in eadem mensa junctim per pares non secus ac columbæ assolent, sedentes virgines & juvenes, ubi complicatis invicem digitis annularibus adsumptoq; inferius per utriusq; manum simul poculo junctisq; velut rostris & hic & illa biberunt, & tandem osculo ceu sigillo apposito hanc societatem obsignarunt. Optandum

dum esset, ubiq; solennitatem hanc usu valere, jurarem multo sa-
pidiores redditos iri potus; sed (proh dolor) imperitorum quo-
rundam incuria in plerisq; curijs prorsus intercidit.

35. In hoc tractatu non omittam celebrem & utilem arti-
culum. *Quid faciendum si omnes ex uno cantharo bibant, uniq; inter
bibendum sternutatio obveniat?* (quod fieri videmus, dum aliquan-
do ipse liquor solito meatu relicto per nares in cantharum relabi-
tur.) Non iniquum arbitramur, ut ille solus totum, quod reli-
quum est, exhauriat, posteaq; puero cantharum reluendum tra-
dat, & sic peragatur in opere. Quarevis enim casus fortuitus, ne-
mini imputari debeat, si tamen ex præcedente culpa proveniat,
præstandus venit, l. 5. §. 7. ff. commod. Quod in proposito casu ac-
cidisse evidenter patet, aut enim moderatius debuisset bibisse, aut
maturius ore avulsisse.

36. *Sed si ille suos sordes sorbere nolit, deprecetq; humillimè?* In-
terest quidem Reipubl. poenas suum sortiri exitum. l. sancimus. C.
de poen. Putarem tamen ex æquitate hoc ei posse remitti, aliumq;
cantharum ad summum usq; repletum de novo ebibendum tradi.
Ignoscendum enim est ei, qui sanguinem suum qualiter qualiter
qualiter redemptum vult l. 1. ff. de bon. eor. qui ante sent. maximè
cum severitas LL. cum aliquo benignitatis temperamento leniri
debeat l. 11. pr. ff. de poen.

37. FINIS ET EFFECTUS potationis est ipsa inebriatio.
Cujus modum expeditissimum plurimi desiderant, inq; eo inve-
niendo autores variant. Extra controversiam est vinum citius oc-
cupare cerebrum quam cerevisiam, quoq; utrumq; melius sit, eò
validiores esse operationes; sed in eo vertitur cardo; *Sensimne bi-
bendum an cum impetu?* Et si hoc utrum magnis quis urgendus sit pecu-
lis, an minoribus veluti suppungendus? De hoc sic habete. Quæ cum
impetu fluunt, plus quidem roboris habere, citiusq; aliquod va-
cuum complere; cæterum si exitus inferior obturatus sit vel ali-
quantulum angustior, eodem cum impetu resurgunt & effluunt,
quo infusa sunt. Exemplum sit infundibulum Lagena superim-
positum, per quod nisi sensim cerevisiam instilles, parum lagena
capiet, sed pleraq; peribunt: si qui magnis onerantur vasis stante
pede ebibendis, repleti quidem in tantum possunt, ut digito in os

immisso, potis sit purum attingere vinum. Verum dicto citius totum rejicitur, (cave sisne è regione stes, ni velis saluari litera longâ) & sic tota operatio frustranea est. Contrâ si minusculis poculis agatur illorum vim (ut Heroum est animus) strenuus focci facit practicus, illaq; ultrò cum voluptate promovet, donec tandem hisce illecebris ita fascinetur, ut neq; pes neq; mens satis officium suum facere queat, ut ait Comicus.

38. Cùm itaq; omnes machinationes eò contendant, ut quis ad extremam perducatur ebrietatem, varia stratagemata, quibus hanc mentis alienationem evitare sperant, ab hospitiibus excogitantur, & cum primis vicinorum infidelitas, dum sua alijs obtrudant vitra, deprehenditur. *Quod num bonâ conscientia quis facere possit quæro?* Si in contractibus naturaliter quem circumvenire licet, ut licet. l. 22. ff. Locat. Quid causæ foret, quò minus hic idem dicamus, præsertim cum vigilantibus jura scripta sint. l. 24. ff. *quæ in fraud. cred.*

39. HUNC FINEM cùm assecuti sint hospites, mirificas res tractare incipiunt, & omnia tumultuariè, ibi clamoribus & jubilationibus perstrepunt omnia. Nec desunt modulationes vocum, quibus tota domus personat, cujusmodi sunt: *Ich fuhr mich vbern Rhein/xc. Günstiger Herr vnd guter Freund / xc. Nachbar & Die gebe euch ein guten Dag / Röslein/xc. Bonum vinum post Marti-num &c. Wir haben ein Schiff mit Wein geladen/xc. He seth den Harskenmeyer wol an syne Munde / xc. Der tolle Hudt / xc. Ein Hirsch sprang auß dem xc. Es fuhr / es fuhr / es fuhr ein Bawr ins Holtz / Alde / Alde mit seinem Röslein xc. Der Keukel wol auß dem Zaune xc. Was wollen wir singen xc. Hânselein mein Brüderlein / Bacchus nobiscum. Et cum suo dolio. Et quæ sunt aliæ musicales voces. Prædictæ tamen cantilenæ conjunctis omnium vobibus decantantur; aliàs quoq; promiscuè singuli suas cantiones efformare & declamare solent, quod auditu per jocundum est.*

40. Qua occasione placet despiciere: *An qui in convivio tacitus sedens reliquorum voces imitari non valet, presumatur exinde novus studiosus, utpote qui nesciat ceremonias Academicas?* Neg. Nam etiam is, qui plurimos annos in Academijs contrivit, ita se potuit literis abdidisse, ut perrarò in hujusmodi sodalitia ipsi transcundi
spacium

spacium reliquum fuerit; vel utcunq; aliquando interfuerit, non
tamen protinus cuncta observasse potuerit; omnium siquidem
memoriam habere divinitatis non humanitatis est. l. 2. §. 14. de V.
I. E. Sic nec e contrario statim is praesumendus studiosus, qui in
omnibus hisce decantandi strenuam conjungere potest operam;
Ipsi etenim Pennales subtiliores nonnunquam habent spiritus, &
ea rimari possunt, quae vel studiosis sunt incognita.

41. Non infrequenter quoq; sunt disputationum certami-
na, ipso jam cooperante vino, juxta illud:

Cum bibo vinum, loquitur mea lingua latinum. Et

Faecundi calices quem non fecere disertum.

Cum primis novitij; ferula scholasticam recentem exempti admodum
sibi placent, & barbam demulcent, si de Ente & non Ente, de En-
te quidditativo & ejusdem notionibus primis & secundis, & affe-
ctionibus, & quae hujus farinae alia mysteria Platonica sunt, futi-
liter (subtiliter puto) in convivio disceptare queant, putantq; hoc
pacto omnium admiratione suspicionem Pennalismi declinare;
nam quis stupendam hanc eruditionem in trivio natam vel mussi-
tare auderet? Sed nescio qui fiat, nostri nimium oculati, asinum
sub exuvio Leonis delitescens sine perspicillo conspiciere pos-
sunt, adeo graviter advertunt. Hinc fit, ut horum disputatorum
paralogismi aliquando solidissimis alapis resolvantur. Hoc vitio
non solum Faixes isti infecti sunt, verum etiam ex ipsis studiosis
nonnunquam reperire licet, qui admodum proclives sunt ad dis-
putandum, si vel tantillum occasionis praebatur: Ibi si ad omnes
audires catervatim loquentes, Papinianos, Ulpianos, Martianos,
Africanos, Julianos, & totam antiquitatem Jurisconsultorum.
Nec tacent Neoterici, sed Donellum, Cujacium, Fabrum vivos
adesse dejerares. Br, Bl, Jason proculire jubentur. Mirum quan-
ta congeries LL. quanta series rationum adducatur. Sed redeun-
do ad quaestionem non sine periculo est, verbis experiri velle, ubi
poculis res agenda venit: Vacuus venter bibit libenter, nec se ver-
bis explere finit. Et quid opus est verbis, ubi rerum, id est, pocu-
lorum testimonia adsunt: Quae res adeo quosdam movet, ut si
verbis vincere nequeant, verbera substituant, ut multoties obser-
vatum memini. Et recte quidem quid Saulus inter Prophetas?

Eo

Eò etenim intenti esse debemus, ut omnia fiant decenter in Rep u-
blica & tempestivè, siquidem non omnia omnibus & ubiq; con-
veniunt. Qui disputare vult cathedram conscendat, quo si per-
ventum est, multi qui aureos montes antea pollicebantur, magis
silent quàm pisces. Discite itaq; frenum injicere linguæ, & os
continere ubi opus est, & vosmet servate loco magis tempestivo;
non enim periculi quicquam suberit, licet eruditione prorsus intumescatis, quod rumpantur ilia, aut vi tantæ copiæ dentes excutiantur.

42. Multi in more positum habent, ut aliquantulum inebriati continuè rixas moveant. *Unde quo remedio eorum procacia retundenda sit, plurimi laborarunt?* Communiter obtinuit, hujusmodi homini rixoso primò silentium imponendum; si tacere nolit, minas esse addendas, quod si nec tum linguæ petulantia compesci posset, communibus impensis benè delumbatum remittendum esse, unde venerit. Et hic procedendi modus juri conveniens est; malum namq; è populo tollendum, ne latius vagetur, cum constet unam ovem scabiosam, totum posse inficere gregem. Nec hæc verberatio cum relegatione conjuncta ideò cuiquam rigosa videri debet, quòd nullus duplici pœnâ affici debeat. *arg. l. 14. ff. de offic. pres. Nam præmonitio duplex delictum aggravat. l. 28. §. 3. ff. de pœn. & jam tum consuetudinem delinquendi contraxisse præsumitur, qui admonitus non desistit. l. 3. C. de Episc. audient.*

43. Plurimi benè poti excussionibus fenestrarum omnisq; supellectilis dilacerationibus & collisionibus delectantur: Quinimò clibanos dejectos & per fenestras ejectos accepimus. Quod Schoristæ in visitationibus Pennalium ut plurimum attentare solent; aliquando adhuc inclementius cum ijs agunt, ipsaq; bibliotheca invadunt, spoliant aut corrumpunt. Unde existit dubitatio non levis: *An hujusmodi damnum Pennali illatum sit compensandum?* Schoristæ communiter tenent, quòd non: quia quòd ad jus studiosorum attinet, Pennales pro nullis habentur. *l. Quod attinet. 32. ff. de R. I.* Sed velut civiliter mortui dicuntur, *l. ante pen. d. r. 32. ff. de R. I.* Sed velut civiliter mortui dicuntur, *l. ante pen. d. r. 32. ff. de R. I.* Servi etenim sunt studiosorum, & jussa eorum exequi coguntur. Eodem facere ajunt, quòd Pennalis editio monstrosa sit, nam cum natura studiosum facere voluit, aberravit, & Pennaiem ediderit.

Mon-

Monstrum autem non pro homine, l. 14. de stat. hom. l. ostentum.
38. de V. S. l. 3. C. de posth. hered. instit. ne dum pro studioso ha-
beatur. Præterea hanc castigationem non malo animo, sed emen-
dationis & instructionis gratia fieri dicuntur, quæ non improbe-
tur jure. t. t. C. de emend. propinq. Studiosi enim sint veluti magi-
stri Pennalium, in quos intentos esse oporteat, ut mores Academi-
cos addiscant. Ea propter si vel oculus Pennali excutiatur, inju-
riandi animo id non fieri præsumitur, sed animo disciplinandi. l. 5.
§. fin. ff. ad L. Aquil. l. 18. §. 2. ff. de pæn. Qui textus quamvis in eo
illis obstare videatur, quod in fine subjiciatur Aquiliam locum ha-
cum habere; in promptu tamen habent responsum, loqui il-
lam legem de illis discipulis, qui sunt tractabiles, quod videlicet
hujusmodi violentia remedia, in eorum instructione non sint ad-
sumenda. At cum Pennalis sit duræ & pertinacis cervicis, duriore
quoque cuneo opus esse, & non pectinem sed strigilem esse adhiben-
dam. Verum utcumq; speciosè hæc ita dicantur, contrarium tamen
in puncto juris verius est, nec difficile esset, nisi brevitatis studium
dissuaderet ad allata fundd. respondere. Tota autem quæstio in-
de decisionem capere posse videtur, ut constet, *An Pennali gaudeat
privilegio studiosorum?* Quod superius quidem negatur; Dd. ta-
men communi calculo in *Auth. Habita. C. Ne fil. pro patre*, affirmatur;
nulla siquidem distinctio in *d. auth.* adhibetur. Ergo nec nostrum
erit eam textui adfingere. l. de pretio ff. de publ. in rem act. l. 2. §. 1. ff. de
prestand. leg. Sed potius ratio, qua movetur Imper. æquè in illis,
qui noviter ad Academijs aspirant, quàm reliquis, qui canitiem
in Academijs contraxerunt, convenit. Quare igitur eos à dispo-
sitione hujus juris excludemus, atq; l. 32. ad l. Aquil. Et hoc quidem
in tantum verum esse ajunt, ut etiam ad eum, qui primùm ad Aca-
demijs proficiscitur, licet eam non attigerit *d. auth.* porrigendam
statuant. Imò quod majus est, alij, in Gymnasijs, Cæsareis privile-
gijs non donatis, delitescantibus hæc privilegia attribuunt. Ut
sit sive *d. auth.* eos comprehendat, sive non hujusmodi damnum
datum rependendum est ex juris communis dispositione, quam
si quis ad Pennales pertinere neget, næ is album à nigro distare ne-
gabit. Sed hæc est communis Theorica. In praxi quidem miseri isti
Pennales (ut est genus timidum) frendore dentium & minis facilè
absterrentur, ne jus suum prosequantur, qui si tamen rē ad magistra-

C

tū de-

eū deferre ausi fuerint, nō impunita abit hęc Schoristarū violētia.

44. Mirum est in tanto ebrietatis gurgite omnem extinguente rationis & memorię usum, nihilominus sanas cogitationes suscipi posse, quod tamen à nostris religiosissimè fieri videmus, dum non immemores tractationis oblatae, ipsos bolos & potus eructant, & hospiti vice compensationis reddunt. Dubitari itaq; possit, *An hac regeſtio in multorum presentia facta aliquam turpitudinem sapiat?* Communis opinio est quod non; illud siquidem sit consequens necessarium, quod provideri nequeat. Unde tantum abest, ut hospites ei succenseant, ut potius summè sibi gratulentur, triumphantes de tanta obtenta victoria. Quinimò allata aqua jubent mundare os, & nihilo fecius examen continuare. Contrariū tamen ex jure eruere forsan haud foret difficile, sed periculosum nimis est, contra communem aliquid audere tentare.

45. Qua stante sententia. *Si in presentia virginum iste vomitus fiat, ane tunc aliquid dedecoris secum trahit?* Maximè, & ita quōtidie practicatur. Quod multi non sine dolore experti sunt, hoc ipso omni Amasiarum gratia exuti. Imò audio quempiam ab assidente virgine, quam perditè amarat, suem appellatum, & manibus pedibusq; de mensa esse dejectum, quamvis nullam conclavis partem commaculaverat, sed omnia in proprium pileum ori obditiū rejecerat. Quod tamen durum nimis, cum quilibet sit rerum suarū moderator & arbiter. *l. 21. C. Mandat.* Sed ita stylus curiæ observat.

46. Non minus in eo desudatum est: *Numne quis in medio virginum residens salvo honore suo ad urinam reddendam exsurgere queat?* Quidam admodum inverecundum id esse existimant, & ob id in varia inquirunt remedia urinam suspendentia. Alij quibus de ijs remedijs nihil constat ipsam naturam coercendo urinam reprimunt, usq; dum lachrimæ ex oculis prorumpant. Audivie elegantem de quodam juvene historiam, qui in convivio virginum gregi associatus, & undiquaq; adeò impensè poculis impetitus est, ut brevi tempore ad urinam reddendam natura instigaverit. At ille impudicum existimans tam citò surgere, viam invenit pudoris salvandi, ac feretrum suum fortiter intensum in ocreas, quibus tunc temporis utebantur, ad ventrem usq; porrectas (Eques enim in-cesserat) immittit urinæ reddendæ gratia. Quod dum agit, ecce infelici è regione à virgine poculum offertur, cujus cum suscipiendi causa

causa surgit, prorumpit nequā ille sub mensa latitans, seq; in ipsas virginum facies effundit, quo viso hoc monstro, elatis vocibus conclamarunt, non secus ac anseres ta, ta, ta, quid hoc est. Perpendite quæso quid cordis fuerit ipsi misero. Ne igitur de nobis eadem ludatur fabula, nolite usq; adeo esse meticulosi, ut vereamini opus reddere naturæ, quod nec ipsæ virgines, licet admodum velint esse subtiles, per sudorem emittere possunt. Et licet illud aliquibus videatur incivile, melius tamen est occurrere in tempore, quàm post vulneratam causam remedium quærere, l. i. *Quando liceat. se un. fin. jud.* Si ille in tempore surrexisset, non tantam ignominiam contraxisset.

47. Sed redeundo ad vomitum: Illud non sine litigio esse deprehendo: *Utrum is qui evomendo alterius faciem vel vestes conspurcavit, injuriarum aut L. Aquil. actione conveniri queat?* Neg. Quia voluntas & propositum maleficia distinguunt. l. 53 ff. de furt. Hic verò delinquendi animum non habuit, cum necessitate compulsus reboantes emittere coactus fuerit, nisi dentes labefactare mallet. In necessitatibus autem nemo præsumitur esse liberalis. l. 18. de adm. leg. Huc facit, quòd quilibet debeat esse gnarus conditionis ejus cum quo versatur. l. 2. §. 43. De O. J. l. 19. ff. De R. J. Si itaq; in loco hujusmodi exercitijs destinato incuria sua quis lædatur, sibi illud imputare debet. arg. §. 3. Inst. ad L. Aquil.

48. Quoniam superius in virgines incidimus, memoranda hic tractanda venit *Quæstio: Satis ne tutum sit virgines interesse hujusmodi conversationibus?* Ædepol quia tunc incertarum solemus esse manuum, easq; sursum versum in omnes angulos inserere in more habeamus, & frequenter tanquam oves erramus, præsertim si lumina (quod contingere in proclivi est) intercidant, suaderem ne nimium fiderent, latet enim anguis in herba, quæ si cuspidem alicui figat, venenum expuit immedicabile, quo sumpto adeo intumescunt puellæ, ut nullum Emplastrum, licet vim habeat maximè attrahentem, tumorem istum extrahere valeat (non loquor de illis, quæ passavicam tenent artem, seq; contra omnes ictus præmunire norunt). Cogitent quoq; optimæ istæ Galathea, quàm periculosa res sit Virginitas, cum eam osculo delambari tradant Dd. ad l. 16. C. de donat. ant nupt. per text. illum. Perpendant insuper & accuratius aliquantò examinent illud pontificis præsagium in c. si Paulus

lus causa 32. q. 5. Ne Deum quidem corruptam virginem resuscitare posse; A quo non procul abest Imp. in l. un. C. de rapt. virg. Quæ singula non sine gravi consilio quibusdam in mentem venisse suspicor, quæ cum mordicus se suamq; salutem defendere voluerunt, indignantes in hæc eripuissent invectivas & defensivas voces perhibentur: sine me inde tonsam: Manum de tabula, Desine, quod quæris non invenies: Domine quot sunt venti; vel ut Neoterica, Hui eone aspira? Bey seibe nit/Ach wie konn einer doch/hören auff/lassens bleiben/jekt oder noch ehe/ Ist der Herr auch hönisch/ Diese Woche nicht/ Weint ihr daß ich ein Hure bin/ vor wen sehet ihr mich an/ len mich gen/ & quæ sunt hujusmodi indignandi formulæ aliæ.

49. Oportunè hic quæritur: *An is qui hoc pacto manum in virginis sinum voluit immittere, injuriarum possit conveniri?* Equidem si nuda appellatio, id est, blandâ solùm oratione pudicitiam ademptare, injuriam infert, ut infert *l. 15. §. 19. 28. 22. ff. de injur.* quis negabit, si quis ad rem velit progredi, injuriarum nasci actionem? Dominus nostra per vim introita *l. 23. ff. d. t. aut effracta l. 53. pr. ff. de furt.* gravissimæ & atrocissimæ injuriæ exemplar est; Tunc ipsius virginittatis violatis repagulis nihil injuriosum committi adseres? Fores & fenestræ restaurari possunt; sed hæc claustra semel illita nullâ arte fabrili refici possunt. *d. l. un. C. de rapt. virg.*

50. *At quid si virgo viderit alium, cui fas non fuerat submittentem manum, cui virgo indignata non fuit, ipseq; idem attentet, num injuriarum actio locum habebit?* Hanc Quæstionem non expressè reperio decisam, aliquid tamen si liceret conjectari, dicerem; dissimulatum prius factum injuriosum præsumptionem inferre pudicitia læsæ, & sic locum non esse persecutioni injuriarum: Idq; ex mente *J. Cti in l. 15. §. sed si quis. 15. de injur.* Ubi si quis virginem meretricio habitu indutam appellet, eum non peccare dicitur. Quod si habitus aliquam suspectam faciat (quam dicunt Dd. rationem ibi fuisse, quòd ex pennis cognoscitur avis) quantò magis ipsa morum lascivia aliquam libidinis arguet.

51. Prædicta austeritas in aliquibus non reperitur, sed se aliquantulum tractabiliore præbent. Quod si nostri olfaciunt duo simul, si non plures manus ad tabulam admovere non erubescunt: Unde illud quandoquidem auditur: Ehem hiccine convenimus? adeò semper simplices istæ puellæ suas sentiunt vexationes.

52. At

52. At quid mirum virginibus hæc usu venire inter pocula, cum ne ancillis quidem tunc temporis satis cautum esse praxis monstraret, Constat enim quosdam benè potos post ancillas sese in cellas præcipitasse, requiemq; quæsiuisse, aliquando quoq; eandem invenisse; imò in ipsas vetulas quosdam irruisse, easdemq; mordicus delambisse usus monstrat. Quod si fuligo coquæ, si rugæ vetulæ ab hoc furore juvenes avertere nequeant, quis virgines tanquam venustiores formas extra omnem periculi aleam positas fidejubebit? cum aliàs natura appetat optima, semperq; deproperet edere novas formas 2. ff. 24. §. 2. Qui instinctus solet esse incorrigibilis §. sed naturalia. Inst. De J. N. G. & C.

53. Desuper & hoc virgines ab hac conversatione deterrere debet, quòd si forsan aliquid furiosi patientur, eo nomine actio tamen nulla jure sit prodita. Scriptum namq; est, qui amat periculum peribit in eo; Et damnum quod quis sua culpa sentit, non videtur sentire l. quod quis. 103. ff. de R. J. Cui accedit & hoc, quod omne maleficium ex affectu delinquendi metiamur. l. 53. pr. ff. de furt. At Ebrius nullum delinquendi affectum habere queat, cum impetu ad delinquendum impellatur. l. 11. §. 2. de pæn. Inde q; furioso comparetur. l. un. C. si quis imper. maled. qui ex delicto non punitur. l. 14. De offic. præsid.

54. Ulterius despicere placet, posito Virginem solam ceu noctuam inter cornices interrisset congregationi aliquot juvenum (Quod aliàs satis periculosum, cum communitio discordias excitet. l. 77. §. 20. inf. de legat. 2. Quod singuli in eam involare, primasq; tenere satagant) cui sit ad latus ponenda? Arbitramur quandoquidem senectus veneranda est. l. 5. pr. ff. de jur. immunit. Ac propter hoc senior juniori præfertur. l. fin. De Fid. instrum. Meritò & hoc loco eum quâdam prærogativâ gaudere.

55. At quid si virgo juniori potius faveat, & nonnullis notis, puta oculorum nictu, calcatione pedum, compressione manuum (prout facere solent) aut alijs indicijs suum affectum exprimat? Ne sic quidem juniori fas esse seniozem cedere existimo. Hoc siquidem est juris publici, cui privatorum pacta & conventiones derogari non possunt. l. jus publ. 38. ff. de pact. Sed omne quod in fraudem ejus tentatur, invanum est. l. 5. C. de LL.

56. Verùm si quis è junioribus inamorus sit erga virginem? Disting.

An inamoratio sit vulgaris aut matrimonialis, ut hoc casu propter favorem matrimonij, quod ipsam immortalitatem generi humano artificiosè videtur introducere. *n. 22. pr. proximus juxta virginem sit statuendus: Et hoc propter vitandam Zelotypiam, quæ facilè fundamentum & ortum suum capere potest, si Amasia nostra alteri adjungatur, qui ei adblandiatur, cumq; ea ludat & jocetur: Illo verò casu nihil relaxandum est de jure scripto, nolente volente quantumvis virgine. Nec hoc iniquū est, cum potuit virgo abire, & postmodum illum quem amat secretò ad se vocare, illumq; ad facietatē usq; delābere, imò ulterius quoq; progredi ei integrū est.*

57. *Sed quid si omnes sint ejusdem ætatis? forte rem dirimendam esse censemus, quæ omnium altercationi finis esse solet. l. 3. pr. C. communia de legat. §. optionis 23. Instit. de legat.*

58. *Festivum huc referre lubet dubium: Utrumne studiosus post fornacem vel in angulo aliquo stans præsumatur rem illicitam agere? Neg. Clericus enim amplectens virginem benedicendi animo hoc facere putatur. gloss. in c. absit. 14. n. q. 3 per c. scripturis. distinct. 96. sed dixerunt alij non præsumi eos orare pater noster. Quare à tali benedictione libera nos Domine.*

59. *Finaliter & hoc adjicere visum est; Quandoquidem plurimos inter ipsa pocula admodum in somnum proclives esse comperimus, sit ne consultum, ut dominus hoc eis indulgeat, eosq; apud se pernoctari faciat? Dissuadeo totus ni in sequente die convivium velit renovatum: Nemo enim facilè tam incivilis est, qui surgente sole nihil aromatis aut aquæ distillatitiæ vel aliud quippiam jentaculi, stomachi difficultatem propellendi causa, hospitibus suis offerat. Quinimò ipsi sæpiusculè hospites dominū antevertunt optantes vel unicam halicis falsi particulam, aut farcimini stosti ulnam unam atq; alterā suspirantes, simileve quid oblectamenti digito crepantes. Alij intolerabilem fingunt sitim, quæ linguam ori adhærere faciat; quærunt itaq; sollicitè, uihilne hesternæ potionis sit reliquum? Illud qualecunq; sit, sibi porrigi prius expetunt, quàm ut longiùs ejusmodi siti torqueantur: Quid faciet dominus? Pudor admonet aliquid largiri, ni Demeæ Ferentiani tenacitatem sibi objici velit. Quod si faciat, nullis machinis toto illo die eos à se poterit dimovere, sed laudant liberalitatem domini & bonitatem potus mirantur, dejerantes se nunquam credidisse post tantam crapulam tam bellè*

bellè omnia Romacho conventura. Quare hortantur invicem, ut strenuam navent operam, ac sub honoris amittendi periculo ben Schelm & Schelm se invicem constringunt, ne quis primus abeat. Et sic & hæc lux transit non sine crumenæ insigni jactura, Cavete itaq; cautius mercari. l. 2. C. de furt.

66. Roges quid postero die Bacchi solennibus peractis nostri faciant & quisve ejus sit animus? ste tunc in multum diem, postea expergefatti caput dolet, estq; turbidum, grave & ad quælibet ineptum: oculi sunt cavi, rubicundi & velut nebulâ obducti: Os est impurum atq; sordidum, oblitumq; circumcirca buccellis pridianum vomitum redolentibus: Vestes sunt laceratæ & sordibus conspurcatæ undiq;, non aliter atq; sus per obscœnissimas sese volutasset paludes. Recubantes ita in lecto per horæ dimidium aut amplius aliquid ruminant prioris acta diei, si habeant cum quo colloquantur, revocant sibi uterq; ad mentem, quid acciderit, quæ facetiæ conditæ, & quam egregios & fortes in bibendo sese quilibet exhibuerit, palmam qui obtinuit, ei laudes attribuunt amplissimas. Is cujus impensis hæc omnia facta sunt, eadem secum recolligit, gestitq; hospites suos tam egregiè ebrios abijisse. Aliquando tamen non adeo frontis est exporrectæ & hilaris, sed surgens & Musæum intrans, videns omnia depopulata, Cornelium suspirat maximum, introspeciens crumenam deprehendit eam vacuum. Ibi cubito aliquantulum capite suffulto meditatur, quibus medijs hanc lacunam rationum paternarum explere velit, adductisq; rationibus dubitandi & decidendi, concludit tandem fucum faciendum esse patri, & in Medicos, pharmacopolas, vel libros, hæc expensas factas dicendum. Invento ex re consilio disentiuntur frontis rugæ & dissimulatur, quamvis adhuc aliquid ægritudinis inhæreat: Idq; propter aliorum vexationes, quæ solent esse certissimæ, si quæpiam videant Cornelizantem. Hoc toto die nec seritur nec metitur, sed vel luditur, vel animi causa extra portam itur: tertio demum die ad musas reditur. Nemo itaq; ad potationes accedat, qui biduum impendere nolit. Hoc propter eos moneo, quibus properanter aliquid elaborandum est. Nam qui vult antecedens, velle etiam dicitur consequens. l. 56. ff. de procur.

Hæc hic hoc tempore posuisse sufficient

CO-

COROLLARIA.

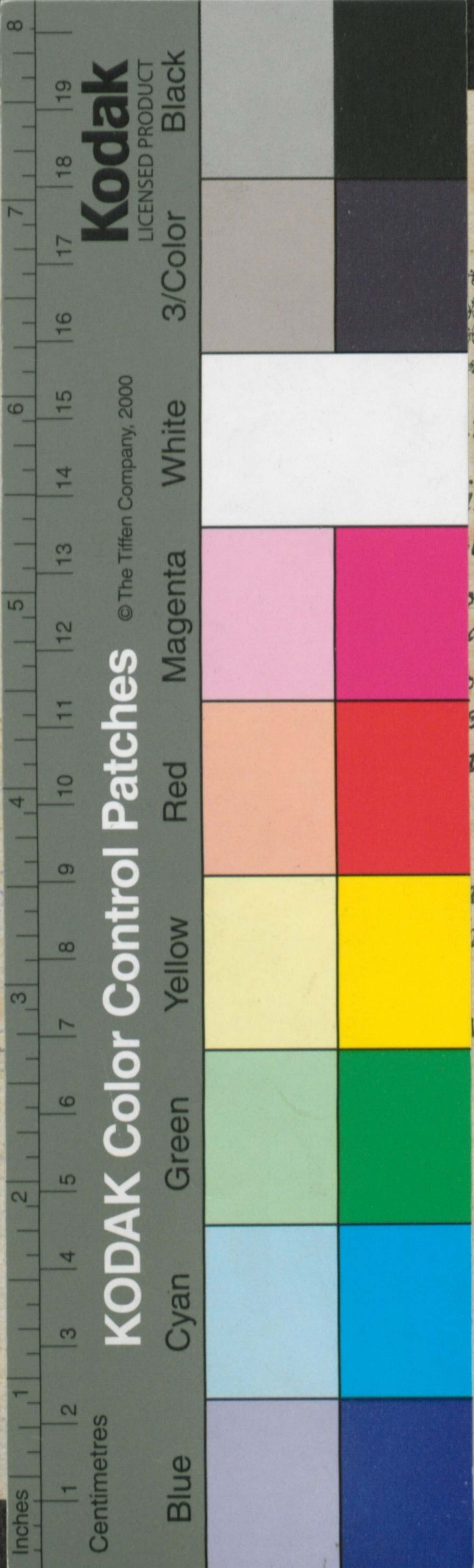
P. *An cochleatio quæ sit inter pocula, inducat à parte studiosi probationem amoris?*

Vulgus hominū in amorem & quidē maritalem hoc interpretatur: dicunt enim, *Es hat mit ihr gelesst/Ergò ist er ihr Schatz.* Sed perperam. Etenim quæ stio illa seu interpretatio cum facta sit, quæ etiā prudentissimos fallat, l. 2. ff. de I. & f. ignor. certi aliquid determinare non licet, variatur siquidē secundū circumstantias, quæ etiā minima aliud jus includere solet. l. aut facta. ff. de pœn. l. peditis. §. 1. ff. de incend. ruin. nauis. Praxis hoc monstrat, quòd sapissimè studiosi inter pocula virginibus volentibus oscula etiā columbarū dederint, quas sequenti die ne aspectu quidem dignati sunt. Confirmat hanc sententiam *th. 24. disput. Von der Lesseley/Gar selten geschicht es/dasß disß Giff ins Hertz dringet / darumb bleibet es am meisten aussen an der Leber/ Arm / Munde/ Zunge vnd Augen fleben/ Item Corollar. 1. Illius disput. Es ist nicht nötig/dasß auß einer Lesseley fluchs Hochzeit werde/ Imò pro insulto haberetur studiosus, & contra legis autoritatē peccaret, qui amorem à virgine præsentatū aspernaretur, quo ipse aliquando uti frui desiderat. tt. ff. Quod quisq; jur. in alt. stat. ut ips. Dicendū igitur, cum ipsa natura quandā cognationē inter nos constitnat, quæ nihil aliud est, quàm naturalis omnium hominum cognatio. l. 3. ff. De I. & I. (De qua Cic. in off. graviter diserit.) Cochleationē talē ex misericordia potius & opere charitatis, quàm ex singulari & ardenti amore proficisci.*

II. *An Virgo, quæ ex vehementi amore capta amanti copiam sui facit, meretrix sit turpis aut infamis & peccet?*

Neganti Menochio J.C. eminentissimo lib. 2. A. I. Q. Cas. 328. n. 3. subscribimus. Meretrix enim ista dicitur, quæ quæstū meretur. l. Athletas. §. ait Prætor. ff. De his qui not. infam. l. palam §. non est ff. De R. N. quæ multorū libidini patet. dist. 34. c. 36. Vidua. Item quib. publicè venalis est turpido. c. meretrices. 32. q. 4. At nostra virgo nō meretur quæstū, sed amoris vi, quæ igni etiā fortior, coacta uni soli amanti copiā facit. Quæ a. coacta se prostituit, meretrix nō est, sed inviolatæ existimationis. l. fædis. 20. C. ad L. Jul. de adult. 3. Qui superioris mādato obedivit, culpa caret. l. is dānū. 169. ff. de R. J. At amore capta est amoris sui serva: Ita enim inquit Propert. Libertas quoniā iam nulli restat amāti. Nul- lus liber erit, si quis amare volet. 4. Probat ex d. Nob. 74. c. 4. Amorē esse furoris speciē. Quod & Plat. in Phæd. confirmat. At furiosus non delinquit. l. 12. ff. ad l. Corn. d. sic. Ergo nec virgo quæ amore capta furiosa est. arg. d. Nob. 74. c. 4. Deniq; accedit quòd concubinatus de jure civili sit licitus. t. t. ff. de concub. ex qua conjunctione nascitur filius naturalis, qui per subsequēs matrimoniū legitimatus à reliquis justis filiis non differt, & easdē cum ijs successiones habet. N. 89. th. 8. in tantum ut etiam in feudis succedat. Gail. 2. obs. 141. At vulgò quæstus, qui spurius dicitur, infamis est, nec mater præsertim illustris ad successioneē ejus admittitur. l. 5. C. ad SC. Orfitian. Concludendū igitur, cum Imp. Justin. multa beneficia mulieribus propter sexus infirmitatē & consilij incertitudinem concessit, arg. prædictorū juriū hoc in casu infamiam mulieri non comitari: Beneficia enim Imperat. quæ à divina sc. ejus indulgentia proficiscuntur, quam plenissimè interpretari debeamus l. 3. ff. de Constit. Imp.

F I N I S.

res suos.

innâ nata benignâ.

lcro conamine sueta

, magnosq; culillos

ecorum, leta superbi.

cur ¶ quando bibendū?

ors potet an herus?

um ritè propinat

SE S: Tu oculis, ore im-

¶ aure,

ut impegeris unquam:

ant defeceris unquam.

opota Germanus.

